

FIRE SAFETY IN THE HOME

ПОЖАРНА

БЕЗОПАСНОСТ

У ДОМА

**FIRE
KILLS**

**YOU CAN
PREVENT IT**

BULGARIAN

Did you know...?

- You're twice as likely to die in a fire if you don't have a smoke alarm that works.
- 90 people die each year because the battery in their smoke alarm was flat or missing.
- Over half of home fires are caused by cooking accidents.
- More than five fires a day are started by candles.
- Every three days someone dies from a fire caused by a cigarette.
- Faulty electrics (appliances, wiring and overloaded sockets) cause around 7,000 house fires across the country every year.

Знаете ли, че...?

- Вероятността да загинете при пожар е два пъти по-голяма, ако нямате работеща противопожарна аларма.
- Всяка година 90 души загиват, защото батерията в противопожарната им аларма е била изтощена или извадена.
- Над половината пожари у дома се предизвикват от злополуки при готвене.
- Над пет пожара всеки ден тръгват от свещи.
- На всеки три дни един човек загива при пожар, причинен от цигара.
- Дефектни електроуреди и инсталации (домашни уреди, кабели и претоварени контакти) причиняват около 7 000 битови пожари в страната всяка година.

PROTECT YOUR HOME WITH SMOKE ALARMS

The easiest way to protect your home and family from fire is with a smoke alarm.

Get it. Install it.
Check it. It could save your life.

**ЗАЩИТЕТЕ
ДОМА СИ С
ПРОТИВО-
ПОЖАРНИ
АЛАРМИ**

Най-лесният начин да защитите дома и семейството си от пожари е противопожарната аларма.

Купете я. Монтирайте я. Проверете я. Тя може да спаси живота ви.

Choosing your smoke alarm

- Fit smoke alarms on every level of your home.
- Smoke alarms are cheap and easy to install.
- They are available from DIY stores, electrical shops and most high street supermarkets.
- There are a variety of different models to choose from. Your local Fire and Rescue Service will be happy to give you advice on which one is best suited for you.
- Look out for one of these symbols, which shows the alarm is approved and safe.

Как да си изберете противопожарна аларма

- Поставете противопожарни аларми на всеки етаж в дома ви.
- Противопожарните аларми са евтини и се монтират лесно.
- Можете да ги купите в магазините тип “Направи си сам”, в магазините за електроматериали и в повечето големи супермаркети.
- Имате избор от различни модели. В местната противопожарна служба с удоволствие ще ви посъветват кой модел е най-подходящ за вас.
- Гледайте за един от следните символи. Те означават, че алармата е одобрена и безопасна.

Top tip
Полезен съвет

Fit smoke alarms
Поставете
противопожарни
аларм

British Standard Kitemark

£5 могат да спасят
живота ви

£5 COULD SAVE
YOUR LIFE

How to make sure your smoke alarm works

Test the batteries in your smoke alarm every week. Change them every year. Never remove them.

- Never disconnect or take the batteries out of your alarm if it goes off by mistake.
- Standard battery operated alarms are the cheapest option, but the batteries need to be replaced every year.
- A lot of people forget to check the batteries, so longer life batteries are better.
- An alarm with ten-year batteries is the best option.
- Mains-powered alarms are powered by your home power supply. Generally they don't need replaceable batteries, but need to be installed by a qualified electrician.
- Alarms that plug into a light socket use a rechargeable battery, which is charged when the light is on.
- You can even have linked alarms installed, so that when one alarm detects a fire they all go off together. This is useful if you live in a large house or over several levels.

Strobe light and vibrating-pad alarms are available for those who are deaf or hard of hearing. Contact the Royal Institute for Deaf People Information Line on **0808 808 0123**

Как да проверите дали алармата работи

Изпробвайте батериите в противопожарната аларма всяка седмица. Сменяйте ги всяка година. Никога не ги вадете, без да поставите нови.

- Никога не откачайте и не вадете батериите от алармата, ако се включи погрешка.
- Алармите, работещи на стандартни батерия, са най-евтиният вариант, но трябва да сменяте батериите всяка година.
- Много хора забравят да проверяват батериите, така че най-добре изберете батерии с по-дълъг живот.
- Алармата с батерии с десетгодишен живот е най-добрият избор.
- Алармите на ток се захранват от контактите у дома ви. Обикновено те нямат нужда от батерии, но трябва да се монтират от квалифициран електротехник.
- Алармите, които се включват в контакт за лампа използват презареждаща се батерия, която се зарежда, когато лампата е включена.
- Можете дори да монтирате свързани аларми – така когато една аларма засече пожар, всички ще се включат. Това е полезно, ако живеете в голяма къща или на няколко етажа.

За хората със слухови увреждания има аларми със стробоскоп и вбриращи подложки. Свържете се с Информационната линия на Кралския институт за хора със слухови увреждания на **0808 808 0123**

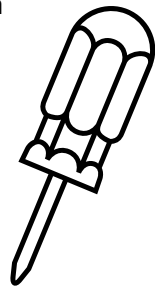
Top tip Полезен съвет

Test it
Изпробвайте я

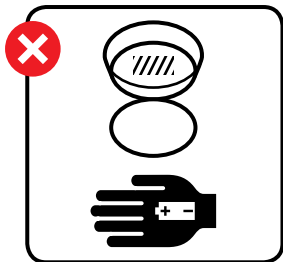
Fitting your smoke alarm

- Don't put alarms in or near kitchens or bathrooms where smoke or steam can set them off by accident.
- The ideal position is on the ceiling, in the middle of a room, or on the hallway and landing, so you can hear the alarm throughout your home.
- If it is difficult for you to fit your alarm yourself contact your local Fire and Rescue Service for help. They'll be happy to install it for you.

Монтиране на противо- пожарната аларма

- Не поставяйте алармите във или близо до кухни или бани, където има дим и пара, които могат да ги включат погрешка.
- Идеалното място е на тавана, по средата на стаята, или в коридора и на стълбищната площадка, за да чувате алармата в целия си дом.
- Ако се затруднявате да монтирате алармата сами, поискайте помощ от противопожарната служба. Те с удоволствие ще монтират вашата аларма.

Looking after your smoke alarm

- Make checking your smoke alarm part of your regular household routine.
- Test it by pressing the button until the alarm sounds. If it doesn't sound, you need to replace the battery.
- If your smoke alarm starts to beep on a regular basis, you need to replace the battery immediately.
- If it is a ten year alarm, you will need to replace the whole alarm every ten years.

Other equipment you could consider

- Fire blankets are used to put out a fire or wrap a person whose clothes are on fire. They are best kept in the kitchen.
- Fire extinguishers shoot out a jet to help control a fire. They are quick and simple to use, but always read the instructions first.

Грижи за противопожарната аларма

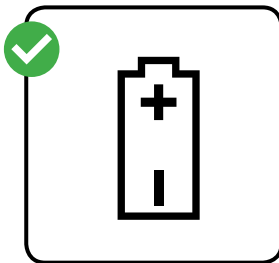
- Нека проверката на алармата стане част от редовната ви домакинска рутина.
- Изпробвайте я, като натиснете бутона, докато не се включи. Ако не се включи, налага се да смените батерията.
- Ако противопожарната ви аларма започне да звучи често, трябва незабавно да смените батерията.
- Ако алармата ви е с десетгодишна трайност, трябва да смените цялата аларма, когато десетте години изтекат.

Друго оборудване, което може да ви е от полза

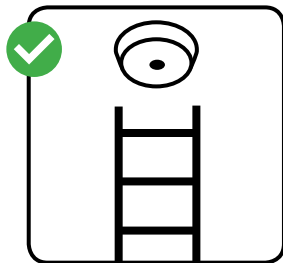
- Противопожарните одеяла се използват за гасене на огън или увиване на човек, чиито дрехи горят. Най-добре дръжте одеялата в кухнята.
- Пожарогасителите изстрелват струя, с която можете да овладеете пожара. Те се използват бързо и лесно, но винаги преди използване прочетете инструкциите.

Test it
Изпробвайте
алармата

Change it
Сменяйте
батерията

Replace it
Сменяйте
алармата

HOW TO PREVENT COMMON FIRES

IN THE KITCHEN
ELECTRICS
CIGARETTES
CANDLES

This section will tell you how you can avoid fires in your home, including how to cook safely and take care with electrics, candles and cigarettes.

КАК ДА ПРЕДОТВРАТИМ ЧЕСТО СРЕЩАНИ ПОЖАРИ В КУХНЯТА ЕЛЕКТРОУРЕДИ ЦИГАРИ СВЕЩИ

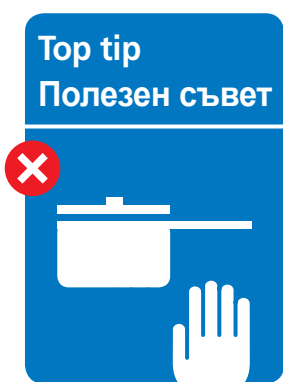
В този раздел ще научите как да предотвратите пожари у дома си, включително как да готвите безопасно и да боравите безопасно с електроуреди, свещи и цигари.

In the kitchen

How to cook safely

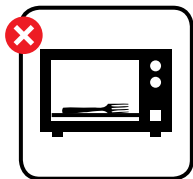
Avoid leaving children in the kitchen alone when cooking on the hob. Keep matches and sauce pan handles out of their reach to keep them safe.

- Take extra care if you need to leave the kitchen whilst cooking, take pans off the heat or turn them down to avoid risk.
- Make sure saucepan handles don't stick out – so they don't get knocked off the stove.
- Take care if you're wearing loose clothing – they can easily catch fire.
- Keep tea towels and cloths away from the cooker and hob.
- Spark devices are safer than matches or lighters to light gas cookers, because they don't have a naked flame.
- Double check the cooker is off when you've finished cooking

Keep out of reach

Внимавайте с дръжката

Take care with electrics

- Keep electrics (leads and appliances) away from water.
- Check toasters are clean and placed away from curtains and kitchen rolls.
- Keep the oven, hob and grill clean and in good working order. A build up of fat and grease can ignite a fire.

Don't put anything metal in the microwave

Deep fat frying

- Take care when cooking with hot oil – it sets alight easily.
- Make sure food is dry before putting it in hot oil so it doesn't splash.
- If the oil starts to smoke – it's too hot. Turn off the heat and leave it to cool.
- Use a thermostat controlled electric deep fat fryer. They can't overheat.

What to do if a pan catches fire

- Don't take any risks. Turn off the heat if it's safe to do so. Never throw water over it.
- Don't tackle the fire yourself.

**GET OUT
STAY OUT
AND CALL
999**

В кухнята

Как да готвите безопасно

Не оставяйте деца сами в кухнята, когато готвите на котлона. Дръжте кибритите и тенджерите далеч от обсега на децата в името на тяхната безопасност.

- Внимавайте, ако се наложи да излезете от кухнята, докато готвите – свалете тиганите от котлона или намалете мощността му, за да намалите риска.
- Гледайте дръжката на тенджерата да не стърчи, за да не я съборите от котлона, без да искате.
- Внимавайте, ако носите широки дрехи – те могат лесно да се запалят.
- Дръжте всички парцали и кърпи далеч от котлона и скарата.
- Специалните уреди за даване на искра са по-безопасни за запалване на газов котлон от запалките и кибритите, тъй като нямат открит пламък.
- Проверете дали сте изключили котлона, след като приключите с готвенето.

Take care with hot oil

Внимавайте с горещото олио

Внимавайте с електричеството

- Дръжте електрическите уреди и кабели далеч от вода.
- Проверявайте дали тостерът е чист и на разстояние от завеси и хартиени кърпи.
- Поддържайте фурната, котлона и скарата чисти и в добро състояние. Натрупването на мазнина и лой може да предизвика пожар.

Не поставяйте никакви метални предмети в микровълновата фурна

Пържене във фритюрник

- Внимавайте, когато готвите с горещо олио – то лесно може да пламне.
- Проверете дали храната е суха, преди да я поставяте в горещото олио, за да не пръска.
- Ако олиото започне да пуши, значи е прекалено нагрято. Изключете уреда и оставете олиото да се охлади.
- Използвайте електрически фритюрник с контролен термостат – този тип фритюрници не могат да прегреят.

Какво да правите, ако тиганът пламне

- Не поемайте никакъв риск. Изключете котлона, ако е безопасно. В никакъв случай не хвърляйте вода върху него.
- Не гасете огъня сами.

**ИЗЛЕЗТЕ
СТОЙТЕ
НАВЪН**
ПОЗВЪНЕТЕ НА

999

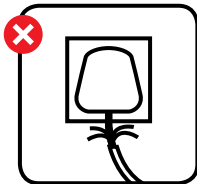
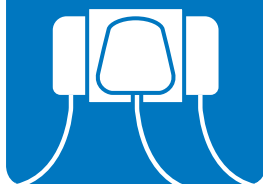
Electrics

How to avoid electrical fires

- Always check that you use the right fuse to prevent overheating.
- Make sure an electrical appliance has a British or European safety mark when you buy it.
- Certain appliances, such as washing machines, should have a single plug to themselves, as they are high powered.
- Try and keep to one plug per socket.

Top tip

Полезен съвет

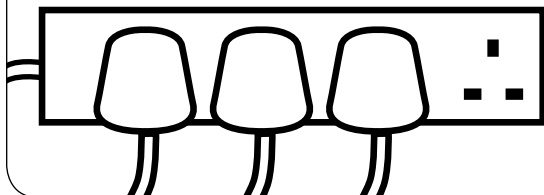

Don't overload

Не претоварвайте

$$5 + 5 + 3 = 13$$

AMP AMP AMP AMP

Електричество

Как да избягвате пожари, причинени от електричество

- Винаги проверявайте дали използвате правилния бушон, за да избегнете прегряване.
- Когато купувате електроуреди, проверете дали имат британска или европейска маркировка за безопасност.
- Определени уреди, като например пералните, трябва да се включват в контакта сами, тъй като се нуждаят от голяма мощност.
- Гледайте да включвате по един щепсел на контакт.

Know the limit!

An extension lead or adaptor will have a limit to how many amps it can take, so be careful not to overload them to reduce the risk of a fire.

Appliances use different amounts of power – a television may use a 3amp plug and a vacuum cleaner a 5amp plug for example.

Знайте ограничението!

Разклонителите и адаптерите имат ограничение за това колко ампера могат да поемат. Не ги претоварвайте, за да намалите риска от пожар.

Различните уреди използват различни мощности – например, телевизорът може да използва 3-амперов щепсел, а прахосмукачката – 5-амперов.

Keep electrical appliances clean and in good working order to prevent them triggering a fire.

- Keep your eyes peeled for signs of dangerous or loose wiring such as scorch marks, hot plugs and sockets, fuses that blow or circuit-breakers that trip for no obvious reasons, or flickering lights.
- Check and replace any old cables and leads, especially if they are hidden from view – behind furniture or under carpets and mats.
- Unplugging appliances helps reduce the risk of fire.
- Unplug appliances when you're not using them or when you go to bed.

Using an electric blanket

- Don't leave electric blankets folded as this damages the internal wiring. Store them flat or rolled up instead.
- Unplug blankets before you get into bed, unless it has a thermostat control for safe all-night use.
- Try not to buy second hand blankets and check regularly for wear and tear.

Portable heaters

- Try to secure heaters up against a wall to stop them falling over.
- Keep them clear from curtains and furniture and never use them for drying clothes.

Furniture

- Always ensure that your furniture has the fire-resistant permanent label.

Пазете електроуредите чисти и в добро състояние, за да не предизвикат пожар.

- Бъдете нащрек за следи от опасни или оголени кабели, като например следи от обгаряне, горещи щепсели и контакти, изгорели предпазители, прекъсвачи, които прекъсват без очевидна причина, или пък мигащи лампи.
- Проверявайте и сменяйте всички стари кабели и проводници, особено ако не се виждат – ако са зад мебелите или под килима.
- Изключването на електроуредите от щепсела намалява риска от пожар.
- Изключвайте електроуредите, когато не ги ползвате или когато си лягате.

Ако ползвате електрическо одеяло

- Не оставяйте електрическото одеяло сгънато, тъй като това поврежда проводниците в него. Съхранявайте го изпънато или навито на руло.
- Изключвайте одеялото, преди да си легнете, освен ако няма контролен термостат за безопасна употреба през цялата нощ.
- Гледайте да не купувате одеяла втора ръка и ги проверявайте редовно за износване и повреди.

Преносими печки

- Гледайте да подпирате печките на стената, за да не може да паднат.
- Дръжте ги далеч от завеси и мебели и никога не ги използвайте за сушене на дрехи.

Мебели

- Винаги гледайте мебелите ви да имат перманентен етикет за пожароустойчивост..

Cigarettes

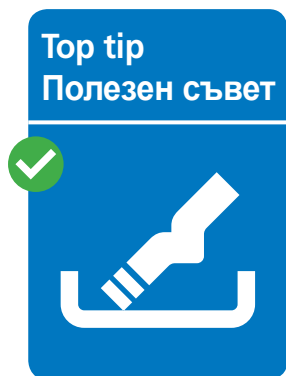
Stub cigarettes out properly and dispose of them carefully. Put them out. Right out!

- Never smoke in bed.
- Use a proper ashtray – never a wastepaper basket.
- Make sure your ashtray can't tip over and is made of a material that won't burn.
- Don't leave a lit cigarette, cigar or pipe lying around. They can easily fall over and start a fire.
- Take extra care if you smoke when you're tired, taking prescription drugs, or if you've been drinking. You might fall asleep and set your bed or sofa on fire.
- Keep matches and lighters out of children's reach.
- Consider buying child resistant lighters and match boxes.

Цигари

Натискайте фасовете в пепелника и ги изхвърляйте на подходящо място. Изгасяйте ги. Докрай!

- Никога не пушете в леглото.
- Използвайте истински пепелник – в никакъв случай кофа за хартиени отпадъци.
- Пепелникът трябва да е стабилен и от незапалим материал.
- Не оставяйте запалена цигара, пура или лула без наблюдение. Тя може лесно да падне и да предизвика пожар.
- Внимавайте още повече, ако пушите, когато сте изморени, когато взимате лекарства по предписание или когато сте пили. Може да заспите и да подпалите леглото или дивана.
- Дръжте кибритите и запалките далеч от обсега на деца.
- Гледайте да си купувате запалки и кибрити със защита от деца.

Put them out. Right out!
Изгасяйте ги. Докрай!

Matchboxes now carry this warning label

Върху кибритите вече има такова предупреждение

Candles

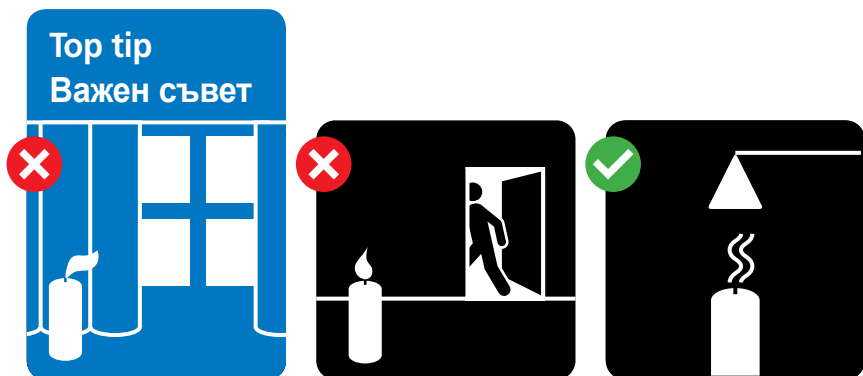
Make sure candles are secured in a proper holder and away from materials that may catch fire – like curtains.

- Put candles out when you leave the room, and make sure they're put out completely at night.
- Use a snuffer or a spoon to put out candles. It's safer than blowing them out when sparks can fly.
- Children shouldn't be left alone with lit candles.

Свещи

Дръжте свещите в подходящи свещници и далеч от запалими материали като например пердета и завеси.

- Изгасяйте свещите, когато излизате от стаята, и задължително ги изгасяйте напълно, когато си лягате нощем.
- Изгасяйте свещите с щипци или лъжица. Това е по-безопасно от духането, тъй като при духането може да излетят искри.
- Не оставяйте деца насаме със запалени свещи.

Top tip

Важен съвет

Be careful with candles

Внимавайте със свещите

PLAN A SAFE ESCAPE

ПЛАНИРАЙТЕ БЕЗОПАСНО БЯГСТВО

Fitting a smoke alarm is the first crucial step to protecting yourself from fire. But what would you do if it went off during the night?

This section will help you make a plan ready for an emergency.

Монтирането на противопожарна аларма е първата важна стъпка към защитата от пожари. Но какво да правите, ако тя се включи през нощта?

В този раздел ще разберете как да си изготвите план за спешни случаи.

Be prepared by making a plan of escape

- Plan an escape route and make sure everyone knows how to escape.
- Make sure exits are kept clear.
- The best route is the normal way in and out of your home.
- Think of a second route in case the first one is blocked.
- Take a few minutes to practice your escape plan.
- Review your plan if the layout of your home changes.

Имайте готов план за бягство

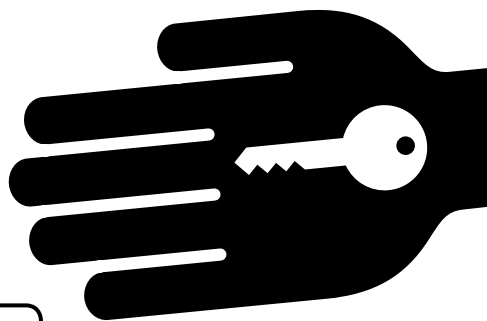
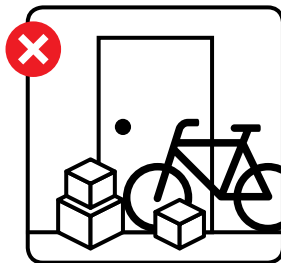
- Планирайте маршрут за бягство и се погрижете всички да го знаят.
- Не блокирайте изходите.
- Най-добрият маршрут е нормалният път за влизане и излизане от дома ви.
- Измислете резервен маршрут в случай, че първият е блокиран.
- Отделете няколко минути, за да отретепирате плана за бягство.
- Пригодете плана си, ако промените разположението на дома си.

Top tip
Полезен съвет

Plan an escape route

Планирайте път за бягство

Keep door and window keys where everyone can find them

Дръжте ключовете от врати и прозорци на място, където всички могат да ги намерят

What to do if there is a fire

Don't tackle fires yourself. Leave it to the professionals.

- Keep calm and act quickly, get everyone out as soon as possible.
- Don't waste time investigating what's happened or rescuing valuables.
- If there's smoke, keep low where the air is clearer.
- Before you open a door check if it's warm. If it is, don't open it – fire is on the other side.
- Call 999 as soon as you're clear of the building. 999 calls are free.

Какво да правите при пожар

Не гасете пожара сами. Оставете това на професионалистите.

- Запазете спокойствие, действайте незабавно и изведете всички навън възможно най-бързо.
- Не си губете времето в опити да разберете какво е станало или да спасите ценни вещи.
- Ако има пушек, стойте на ниско, където въздухът е по-чист.
- Преди да отворите някоя врата, проверете дали е топла. Ако е топла, не я отваряйте – от другата ѝ страна има огън.
- Позвънете на 999, щом излезете от сградата. Обажданията до 999 са безплатни.

Top tip
Полезен съвет

Get out, stay out and call 999

Излезте, стойте навън и позвънете на 999

What to do if your clothes catch fire

- Don't run around, you'll make the flames worse.
- Lie down and roll around. It makes it harder for the fire to spread.
- Smother the flames with a heavy material, like a coat or blanket.
- Remember, Stop, Drop and Roll!

Какво да правите, ако дрехите ви се запалят

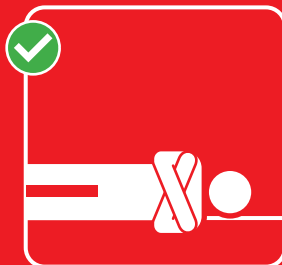
- Не тичайте, само ще влошите положението.
- Легнете и се търкаляйте. Така огънят ще се разпространи по-трудно.
- Потушете пламъците с плътна материя, като палто или одеяло.
- Помнете – Спри, Легни и се Търкаляй!

STOP!
СПРИ!

DROP!
ЛЕГНИ!

ROLL!
ТЪРКАЛЯЙ СЕ!

What to do if your escape is blocked

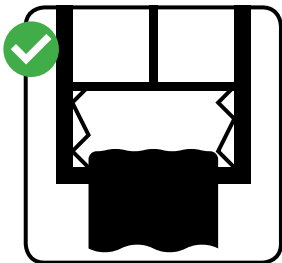
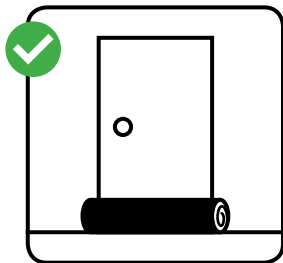
- If you can't get out, get everyone into one room, ideally with a window and a phone.
- Put bedding around the bottom of the door to block out the smoke, then open the window and call "HELP FIRE".
- If you're on the ground or first floor, you may be able to escape through a window.
- Use bedding to cushion your fall and lower yourself down carefully. Don't jump.

If you can't open the window break the glass in the bottom corner. Make jagged edges safe with a towel or blanket.

Какво да правите, ако изходът е блокиран

- Ако не можете да излезете, съберете всички в една стая, по възможност с прозорец и телефон.
- Уплътнете долната част на вратата с постелки и завивки, за да попречите на дима да влезе, след което отворете прозореца и извикайте "HELP! FIRE!" ("Помощ! Пожар!").
- Ако сте на приземния или първия етаж, можете да избягате през някой прозорец.
- Омекотете падането си с постелки и завивки и се спуснете внимателно. Не скачайте.

Ако не можете да отворите прозореца, счупете стъклото в долния край. Обезопасете острият парчета с кърпа или одеяло.

How to escape from a high level building

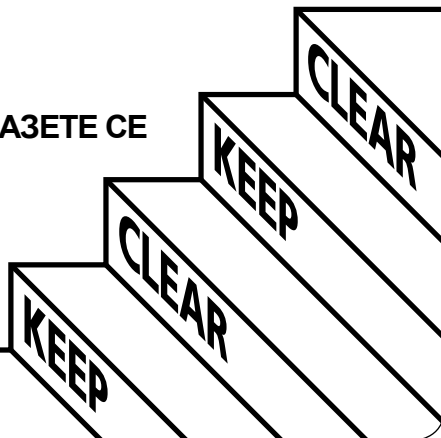
- Avoid using lifts and balconies if there is a fire.
- It is easy to get confused in smoke, so count how many doors you need to go through to reach the stairs.
- Check there is nothing in the corridors or stairways that could catch fire – like boxes or rubbish.
- Make sure doors to stairways are not locked.
- Make sure everyone in the building knows where the fire alarms are.
- You should still get a smoke alarm for your own home, even if there is a warning system in the block.

Как да избягате от висока сграда

- Избягвайте асансьорите и балконите, когато има пожар.
- В пушека е лесно да се объркате, така че броят през колко врати трябва да минете, преди да стигнете до стълбището.
- Гледайте в коридорите и стълбищата да няма нищо запалимо като кашони или боклуци.
- Гледайте вратите на стълбищата да не са заключени.
- Уверете се, че всички в сградата знаят къде са противопожарните аларми.
- Дори и в блока да има предупредителна система, монтирайте противопожарна аларма и в своя собствен дом.

ПАЗЕТЕ СЕ

MAKE A BEDTIME CHECK

ПРОВЕ-
РЯВАЙТЕ
ПРЕДИ
ЛЯГАНЕ

You are more at risk from a fire when asleep. So it's a good idea to check your home before you go to bed.

Рискът от пожар е по-голям, докато спите. Затова е добра идея да проверите дома си, преди да си легнете.

Check list

Close inside doors at night to stop a fire from spreading.

Turn off and unplug electrical appliances unless they are designed to be left on – like your freezer.

Check your cooker is turned off.

Don't leave the washing machine on.

Turn heaters off and put up fireguards.

Put candles and cigarettes out properly.

Make sure exits are kept clear.

Keep door and window keys where everyone can find them.

Списък за проверка

Затворете вътрешните врати за през нощта, за да не може пожарът да се разпространи.

Изключете от контакта електроуредите, освен ако не са специално предназначени да се оставят включени като например фризера.

Проверете дали готварската печка е изключена.

Не оставяйте пералнята включена.

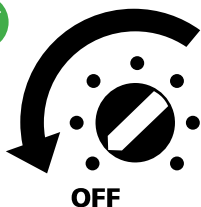
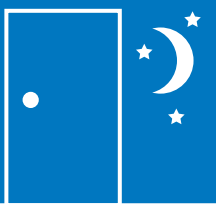
Изключете нагревателните печки и вдигнете предпазните решетки, ако има такива.

Изгасете добре всички свещи и цигари.

Уверете се, че изходите не са блокирани.

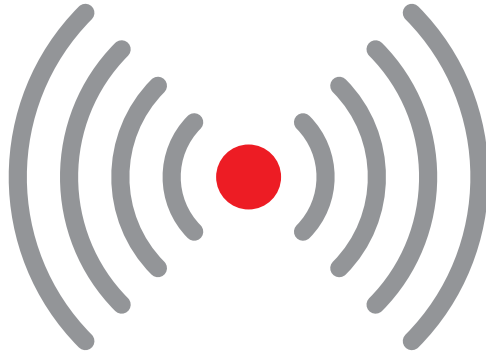
Дръжте ключовете за врати и прозорци на място, където всеки може да ги намери.

Top tip Полезен съвет

Close inside doors at night

Нощем затваряйте вътрешните врати

SMOKE ALARMS
SAVE
LIVES

ПРОТИВОПОЖАР-
НИТЕ АЛАРМИ
СПАСЯВАТ ЖИВОТ

For a free home fire risk check contact your local fire and rescue service. The phone number is also in the telephone book (not 999). Or visit www.direct.gov.uk/firekills

За безплатна проверка на дома ви за риск от пожар, попитайте в местната пожарна служба. Тел фонният номер го има и в указателя (не е 999). Можете също така да посетите www.direct.gov.uk/firekills